

Φαρμακευτική πολιτική και ελληνική φαρμακοβιομηχανία

Παρά τις παρεμβάσεις στον χώρο της υγείας τα τελευταία χρόνια, το σύστημα φαρμακευτικής περίθαλψης βρίσκεται σήμερα σε αδιέξοδο, η αγορά του φαρμάκου δεν έχει εξορθολογιστεί, ενώ οι γενεσιουργοί αιτίες της αύξησης της φαρμακευτικής δαπάνης δεν έχουν καταπολεμηθεί στη ρίζα τους. Η σημερινή εικόνα των χαμηλών προϋπολογισμών, των υψηλών υποχρεωτικών επιστροφών, των συχνών ελλείψεων, της υψηλής συμμετοχής των ασθενών στο κόστος των φαρμάκων, δείχνει ότι η αγορά φαρμάκου χρειάζεται ένα άλλο μείγμα πολιτικής με εφαρμογή γενναίων μεταρρυθμίσεων.

Σήμερα είναι πιο επίκαιρη από ποτέ η ανάγκη για την αύξηση της διείσδυσης οικονομικών και ισοδύναμων θεραπευτικών φαρμάκων ως μόνη λύση για ένα βιώσιμο και σταθερό σύστημα φαρμακευτικής φροντίδας. Πολιτεία και θεσμοί συμφωνούν ότι η χρήση των οικονομικότερων γενόσημων φαρμάκων οδηγεί στην εξοικονόμηση πολύτιμων πόρων. Αυτός είναι και ο λόγος που η Πολιτεία έχει βάλει στόχο τη χρήση των γενόσημων στο 40% της αγοράς για φέτος και στο 60% για το 2017. Παρ' όλα αυτά, οι μέχρι σήμερα παρεμβάσεις εστιάστηκαν μονομερώς στη μείωση της δαπάνης, χωρίς να εφαρμοστούν τα απαραίτητα διαρθρωτικά μέτρα που θα επιτρέψουν τη συγκράτησή της σε βιώσιμα επίπεδα, όπως ο εξορθολογισμός της συνταγογράφησης, της κατανάλωσης και της ασφαλιστικής αποζημίωσης. Αξίζει, εδώ, να τονιστεί ότι η μείωση της δαπάνης έως ένα σημείο ήταν σωστή και επιβεβλημένη, λόγω των υπερβολών του παρελθόντος, αλλά επιτεύχθηκε –και εξακολουθεί να επιτυγχάνεται– μέσω της τιμολο-

Γράφει
ο Μάρκος Ολλανδέζος

Επιστημονικός διευθυντής της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας

γιακής διάλυσης κυρίως των καταξιωμένων και οικονομικών φαρμάκων, καθώς και μέσω της επιβολής δυσβάστακτων υποχρεωτικών εκπρώσεων και επιστροφών (rebate και clawback) στη φαρμακοβιομηχανία. Οι οριζόντιες αυτές παρεμβάσεις έχουν τραυματίσει τις ελληνικές εταιρείες παραγωγής φαρμάκου.

Όμως, οι παρεμβάσεις αυτές έχουν ένα όριο. Σήμερα, οι πολύ χαμηλές τιμές των φαρμάκων είτε τα οδηγούν σε απόσυρση, είτε τα ωθούν σε εξαγωγές με αποτέλεσμα τη συχνή αδυναμία κάλυψης των αναγκών των Ελλήνων ασθενών. Ακόμη, οι παρεμβάσεις αυτές στρέφονται, πλέον, κατά της αναπτυξιακής δυναμικής της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας, ενός ιδιαίτερα σημαντικού πυλώνα της ελληνικής οικονομίας.

Μια αποτελεσματική φαρμακευτική πολιτική δεν εξαντλείται αποκλειστικά σε τιμολογιακές ρυθμίσεις, αλλά θα πρέπει να βασίζεται κατ' αρχήν στις πραγματικές ανάγκες των ασθενών και στη διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές και ασφαλείς θεραπείες. Αυτό θα επιτευχθεί με την εφαρμογή ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων για τον

εξορθολογισμό της συνταγογράφησης και της αποζημίωσης, με την αξιολόγηση της φαρμακευτικής καινοτομίας, και με στοχευμένες παρεμβάσεις για τη συγκράτηση της δαπάνης, όπου είναι αναγκαίο.

Δυστυχώς, μετά από μια οκταετία μνημονιακών «μεταρρυθμίσεων», η φαρμακευτική αγορά εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από υψηλή και συχνά αδικαιολόγητη χρήση νέων και ακριβών φαρμάκων, με αποτέλεσμα την αύξηση της δαπάνης και την αυξανόμενη υπέρβαση του, ούτως ή άλλως, πολύ χαμηλού προϋπολογισμού.

Πέραν όλων των παραπάνω, δεν εφαρμόστηκαν ποτέ ισχυρά κίνητρα για την προτίμηση των οικονομικότερων γενόσημων φαρμάκων. Παρά τις δραματικές μειώσεις των τιμών τους, η χρήση των γενόσημων παραμένει στα πολύ χαμηλά επίπεδα του 23%-24%, όταν στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες φθάνει ακόμα και το 75%. Δυστυχώς, η Πολιτεία άργησε να αντιληφθεί ότι οι τιμές, από μόνες τους, δεν εξασφαλίζουν την επαρκή διείσδυση των γενόσημων. Αυτή θα επιτευχθεί μέσω μιας ολοκληρωμένης πολιτικής κανόνων και ελέγχου της συνταγογράφησης, καθώς και κινήτρων και ενημέρωσης για τα πολλαπλά οφέλη από τη χρήση τους. Οφέλη που στην περίπτωση της χώρας μας, που διαθέτει μια αξιόλογη και ανταγωνιστική εγχώρια φαρμακοβιομηχανία με 27 μονάδες παραγωγής και πάνω από 11.000 απασχολούμενους, είναι πολλά και σημαντικά. Η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας μέσω των επενδύσεων σε έρευνα, μέσω των εξαγωγών, μέσω της παραγωγής σημαντικής προστιθέμενης αξίας για την ελληνική οικονομία, δεν μπορεί να παραβλεπεται, ειδικά στη σημερινή δυσμενή συγκυρία όπου η ανάπτυξη αποτελεί το μέγα ζητούμενο.